

Opinie cu privire la proiectul Regulamentului privind procedura de certificare a notificarilor de încredere al Consiliului Audiovizualului

Adresată: Consiliul Audiovizualului

Persoana de contact: Liliana VIȚU-EȘANU, Președinta Consiliului Audiovizualului

Data: 27 ianuarie 2026

Autor: Asociația Promo-LEX, www.promolex.md

Persoane de contact:

Irina COROBCENCO, e-mail: irina.corobcenco@promolex.md

În contextul inițierii [consultărilor publice](#) privind Regulamentul privind procedura de certificare a notificatorilor de încredere al Consiliului Audiovizualului (CA), în perioada 16 – 30 ianuarie 2026, Asociația Promo-LEX prezintă următoarele recomandări:

I. Dispoziții generale

Pentru asigurarea unei înțelegeri uniforme a conținutului Regulamentului supus consultărilor publice, recomandăm includerea definiției „notificator de încredere” prevăzut de articolul (art.) 1 al Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova (CSMA) la un punct nou de la capitolul (cap.) I Dispoziții generale din prezentul Regulament. Chiar dacă dublarea art. 1 din CSMA pare inutilă la prima vedere, prezentarea definiției la începutul Regulamentului este determinată de complexitatea măsurilor care sunt puse în sarcina CA pentru a reglementa funcționarea acestei instituții. După caz recomandăm să fie incluse definițiile altor sintagme care sunt folosite în Regulament.

De asemenea, normele generale nu prevăd nici o regulă cu privire la regimul de activitate și modul de remunerare a acestei funcții. Astfel, recomandăm a se lua în considerare includerea în prezentul Regulament a dispozițiilor care să reglementeze cele două aspecte.

Punctul 3, I. Dispoziții generale

În vederea evitării unor interpretări eronate și/sau potențiale decizii care să afecteze scopul instrumentului nou creat, recomandăm să se clarifice în textul Regulamentului care este numărul total al notificatorilor de încredere recunoscuți. Termenul „rezonabil” este unul general și imprecis, existența unor indici cu privire la numărul și arealul notificatorilor ar putea crea un mediu de competitivitate.

II. Condițiile și procedura de acordare a statutului de notificator de încredere.

Punctul 4, litera c)

În vederea evitării notificărilor motivate sau influențate politic, recomandăm completarea pct. 4, lit. c) după cum urmează: „este independent de orice furnizor de platformă de partajare a materialelor video și partide politice”. În același timp, această dispoziție este probabil cea mai dificilă din perspectiva definirii ”independenței politice”. Un instrument care ar putea fi utilizat în vederea prevenirii influenței politice este Codul de etică și conduită care să definească exact limitele notificatorilor de încredere în participarea lor în activitățile partidelor politice. De exemplu, observatorii Asociației ”Promo LEX” semnează un Cod similar valabil pe durata misiunii de observare a alegerilor.

Dacă CA va decide includerea obligației de semnare a Codului de etică și conduită de către notificatorii de încredere, recomandăm instituirea sancțiunilor ca urmare a încălcării acestuia. Întrucât este vorba despre o procedură de sancționare, urmează a fi stabilite și proceduri corespunzătoare.

Punctul 5

Condiția ca o persoană care deține abilitățile și expertiza necesară pentru a deveni notificator de încredere să fie stabilită cu traiul efectiv în Republica Moldova în cel puțin ultimii 5 ani poate fi una restrictivă și să excludă din concurs persoane care sunt domiciliat în Republica Moldova, dar care au urmat în ultimii 3 ani, de exemplu, studii în afara țării. În același timp, această condiție este impusă doar persoanelor fizice, nu și persoanelor juridice, ceea ce reprezintă un tratament diferențiat. Or în cadrul persoanelor juridice ar putea activa persoane fizice care nu ar corespunde cerințelor impuse de lege și prin urmare s-ar putea eluda condiția respectivă de către persoanele juridice.

Punctul 7

Prevederea de la punctul 7 care se referă la faptul că „solicitantul urmează să anexeze toate documentele și probele prin care demonstrează că îndeplinește condițiile prevăzute la pct. 4” poate fi utilizată abuziv. În vederea evitării unui astfel de risc, recomandăm includerea unei liste exhaustive de acte ce trebuie să fie anexate cererii depuse la CA în format electronic (de exemplu, copii ale certificatului de naștere, buletinului de identitate, documentelor care atestă nivelul studiilor și efectuarea unor specializări etc.). Această listă de acte trebuie să fie coroborată cu toate condițiile indicate la pct. 18 din acest Regulament care urmează să facă obiectul evaluării dosarului de concurs (cererea și anexele acesteia). De exemplu, recomandăm includerea în lista actelor ce trebuie să fie anexate copii ale regulamentelor interne care să facă dovada faptului că persoanele angajate de persoana juridică care participă direct sau indirect la activitatea de notificare a conținutului nu fac parte din personalul unui furnizor de platforme online (litera g), pct. 18).

Punctul 9

Prin prevederea Regulamentului de la pct. 9 se solicită documente doveditoare pentru toate informațiile la care se face referire în cererea de obținere a statutului de notficator de încredere. Nu este clar însă ce document doveditor ar trebui să prezinte o persoană fizică sau juridică pentru cunoașterea limbii în care deține cunoștințe de specialitate dacă aceasta este limba nativă, de exemplu. În acest sens, recomandăm fie specificarea într-un punct nou exemplele de documente care pot fi atașate cererii pentru a face dovada informațiilor (de exemplu: certificat de competență lingvistică pentru lit. d), pct. 8; lista persoanelor care vor face parte din echipa persoanei juridice și CV-urile acestora pentru lit. e), pct. 8 etc.), fie includerea acestora în pct. care se referă la dosarul de concurs.

Punctul 15

Dacă recomandarea de la pct. 7 va fi acceptată de CA, Asociația Promo-LEX recomandă ajustarea textului punctului 15, cap. II, după cum urmează:

„Punctul 15. CA va admite spre evaluare doar dosarele de concurs complete (cererea și anexele aferente conform pct. 7 al prezentului Regulament).

Punctul 16. Solicitanții care au depus dosarele de concurs incomplete vor fi notificați de CA în termen de 3 zile lucrătoare din momentul recepționării dosarului de concurs, și li se va acorda un termen de 15 zile calendaristice pentru completarea dosarelor.

Punctul 17. Dosarele de concurs incomplete și/sau necompletate în urma notificării, nu vor fi admise spre evaluare.”

Punctul 16

Din textul prevederii pct. 16, capitolul II, nu este clar în baza căror motive Consiliul Audiovizualului poate suspenda termenul de examinare a cererii privind acordarea statutului de notficator de încredere. Recomandăm menționarea în mod clar a acestor motive pentru evitarea potențialelor situații de abuz.

Punctul 18

➤ Literele b), d) și e)

Evaluarea cunoștințelor privind legislația aferentă fiecărui tip de conținut precizat în formularul-tip (litera b)) și competențele științifice (litera d)) în baza unor copii ale documentelor care atestă nivelul studiilor și efectuarea unor specializări (în cazul în care CA acceptă recomandarea de la pct. 7 din prezentul document) trebuie să se realizeze în baza unor criterii clare și uniforme de evaluare, în caz contrar acesta va fi unul subiectiv. Același aspect se referă și la analiza condiției ca solicitantul să ia decizii în mod independent. Iată de ce, recomandăm acordarea certificatului care atestă statutul de notficator de încredere în două etape: etapa a I-a: evaluarea dosarelor de concurs și etapa a II-a: interviu.

➤ **Litera c)**

Pentru asigurarea respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale destinatarilor activi, recomandăm completarea textului prevederii lit. c), pct. 18, capitolul II, după cum urmează: „c) demonstrează că tehnologiile digitale utilizate, în special în ceea ce privește monitorizarea platformelor online, respectă legislația privind protecția datelor cu caracter personal și principiul nediscriminării”.

În același timp, deși Regulamentul stabilește un set de condiții pentru persoanele fizice și juridice, inclusiv condiția de a avea domiciliul și traiul efectiv în Republica Moldova în ultimii 5 ani (pct. 4, capitolul II), Regulamentul nu clarifică condițiile pentru persoanele juridice care au creat și care asigură mentenanța tehnologiilor digitale utilizate de către persoanele fizice care au primit certificatul de notificator de încredere. În acest sens, recomandăm clarificarea în mod distinct a condițiilor pentru persoanele juridice care solicită certificatul pentru statutul de notificator de încredere și persoanele juridice care gestionează tehnologiile digitale utilizate de către notificatorul de încredere (persoana fizică sau persoana juridică).

➤ **Litera k)**

Condiția prevăzută de textul prevederii de la litera k), pct. 18, nu clarifică dacă aceasta trebuie să fie îndeplinită până la depunerea dosarului de participare sau după obținerea certificatului. De asemenea, nu este clar dacă „pagină de internet” se referă la pagină web sau cont într-o rețea de socializare etc. Dacă solicitantul trebuie să dețină o pagină web, recomandăm să se ia în considerare că o persoană fizică poate să nu aibă resursele financiare necesare pentru a crea și/sau menține o pagină web în comparație cu o persoană juridică, iar acest fapt poate reprezenta o condiție discriminatorie într-un proces de evaluare.

➤ **Litera h)**

Conform prevederii de la litera h), pct. 18, documentele anexă a cererii solicitantului ar trebui să facă dovada că acesta are resurse suficiente pentru a detecta, identifica și notifica în mod regulat tipul sau tipurile de conținut precizat în formatul-tip. Într-un proces de monitorizare există situații în care pentru o anumită perioadă notificatorul de încredere (persoană fizică sau juridică) poate să identifice mai multe potențiale conținuturi ilegale, dar pe care decide să nu le notifice în urma procesului de evaluare. În astfel de condiții textul regulamentului nu clarifică ce înseamnă „în mod regulat”. Altfel spus, un notificator de încredere trebuie să notifice conținuturi ilegale în fiecare zi, cel puțin 2 cazuri/săptămână sau cel puțin 10 cazuri/lună pentru a îndeplini condiția de notificare în mod regulat.

➤ **Litera i), punctul 18**

Pentru evitarea unor situații de respingere a notificărilor și calificarea lor ca fiind „imprecise”, recomandăm includerea în regulament a elementelor obligatorii care să se regăsească într-o notificare și cele suplimentare ce pot reieși din regulile platformelor de partajare a materialelor video.

Punctul 19

Prin textul prevederii pct. 19, Regulamentul nu clarifică ce mecanisme oferă în cazul în care solicitantului i se refuză acordarea certificatului care atestă statutul de notificator de încredere. Odată ce acesta este un concurs public care se încheie cu un act administrativ individual, recomandăm indicarea mecanismelor existente în astfel de situații, de exemplu, contestarea acestuia și solicitarea re-evaluării în termen de 30 de zile de la data emiterii deciziei de CA.

Punctul 20

Nici CSMA, nici prezentul Regulament nu specifică perioada de valabilitate a certificatului care atestă statutul de notificator de încredere. În vederea acordării unor condiții egale de activitate tuturor persoanelor care obțin un astfel de statut, recomandăm indicarea

expresă a termenului de valabilitate a certificatului, precum și condițiile și termenul maxim de prelungire.

Punctul 22

Textul prevederii de la pct. 22, cap. II, stabilește că odată ce notificatorul de încredere dorește să extindă domeniul său de competență prin adăugarea altor tipuri de conținut decât cele indicate în cererea inițială trebuie să completeze o nouă cerere. Astfel, procesul devine unul birocratic și în loc să încurajeze notificatorii de încredere să contribuie la identificarea conținuturilor ilegale, o astfel de solicitare, în realitate, descurajează. În acest sens, recomandăm ca într-un astfel de caz, notificatorul să solicite completarea/ajustarea certificatului și nu reluarea procedurii de obținere a unui certificat nou.

În același timp, dacă Regulamentul prevede o astfel de situație, atunci acesta ar trebui să conțină clarificări privind situațiile în care CA decide să refuze solicitarea notificatorului de încredere de a adăuga tipuri noi de conținut (a se vedea recomandarea de la pct. 19) și în baza căror motive acest lucru se poate întâmpla. De exemplu, dacă notificatorul de încredere face dovada faptului că după obținerea certificatului a participat la instruire prin care a obținut competențe de analiză a unor tipuri noi de conținut poate reprezenta un argument suficient pentru completarea certificatului sau nu.

Punctul 24

Pentru a evita colectarea neuniformă a datelor de către notificatorii de încredere, precum și publicarea rapoartelor pentru perioade diferite de timp, recomandăm completarea textului prevederii de la pct. 24 prin indicarea unei date calendaristice pentru publicarea raportului anual sau bianual (de exemplu, publicarea raportului privind activitatea notificatorului de încredere pentru perioada 1 ianuarie – 31 decembrie al anului precedent, nu mai târziu de 15 ianuarie) și principalele date pe care acesta trebuie să îl conțină.

De asemenea, recomandăm includerea unui punct nou prin care să fie stabilită sancțiunea pentru nepublicarea raportului până pe data indicată în prezentul Regulament.

III. Suspendare, încetare și revocare a statutului de notificator de încredere

Pentru o mai ușoară înțelegere a prevederilor prezentului Regulament recomandăm structurarea capitolului III în ordinea acțiunilor indicate în titlu. Altfel spus, mai întâi să fie indicate prevederile care se referă la procesul de suspendare, ulterior cele care se referă la procesul de încetare și la final cele care se referă la procesul de revocare a statutului de notificator de încredere.

Punctul 28

Recomandăm înlocuirea sintagmei „dreptul de a controla” cu „dreptul de a verifica”.

Punctele 32-33

Deși textul prevederii pct. 32, cap. III, menționează că statutul de notificator de încredere poate fi suspendat dacă CA constată că nu sunt respectate condițiile prevăzute la pct. 4, cap. II, totuși există alte prevederi din Regulament care pot face obiectul unei acțiuni de suspendare, încetare sau revocare a statutului de notificator de încredere, de exemplu: sistemul de finanțare a devenit netransparent, un membru al echipei face parte din personalul unui furnizor de platforme online, notificările nu au respectat drepturile fundamentale ale destinatarilor activi etc. (a se vedea pct. 18, cap. II). În acest sens, recomandăm fie menționarea expresă a condițiilor care pot duce la revocarea statutului, fie includerea punctului 18 și punctelor 24-27 în textul prevederii de la pct. 32, după cum urmează: „După împlinirea termenului prevăzut la pct. 30, CA revocă statutul de notificator de încredere dacă, în urma verificării menționate la pct. 27 și a informațiilor acumulate, constată că acesta nu îndeplinește condițiile prevăzute la pct. 4, pct. 18 și pct. 24-27”.

În baza aceluiași argument, recomandăm completarea pct. 33 după cum urmează: „CA poate revoca statutul de notificator de încredere dacă, în urma verificării constată că notificatorul de încredere nu a respectat cel puțin una din obligațiile prevăzute la pct. 4, pct. 18 și pct. 24-27.

Punctul 37

Pentru evitarea ambiguităților, recomandăm ca în textul prevederii de la pct. 37, cap. III, să fie indicată o dată exactă de la care se prezumă că a fost îndeplinită condiția de pierdere a calității de notificator de încredere. Astfel, sugerăm ca textul prevederii pct. 37 să fie ajustat după cum urmează „Cererea prevăzută la pct. 36, lit. a) produce efecte de la data emiterii cererii. CA confirmă, în scris, în termen de 48 de ore, de la data recepționării cererii, încetarea statutului de notificator de încredere.